

Framtiden for forskning i EU:
Rapporter med betydning for F&I-politikk i EU
&
KD-høring om tematiske innspill til FP10

Vivil Valvik Haraldsen
Charlotte Eide

06.11.2024

Ursula von der Leyens «retningslinjer»

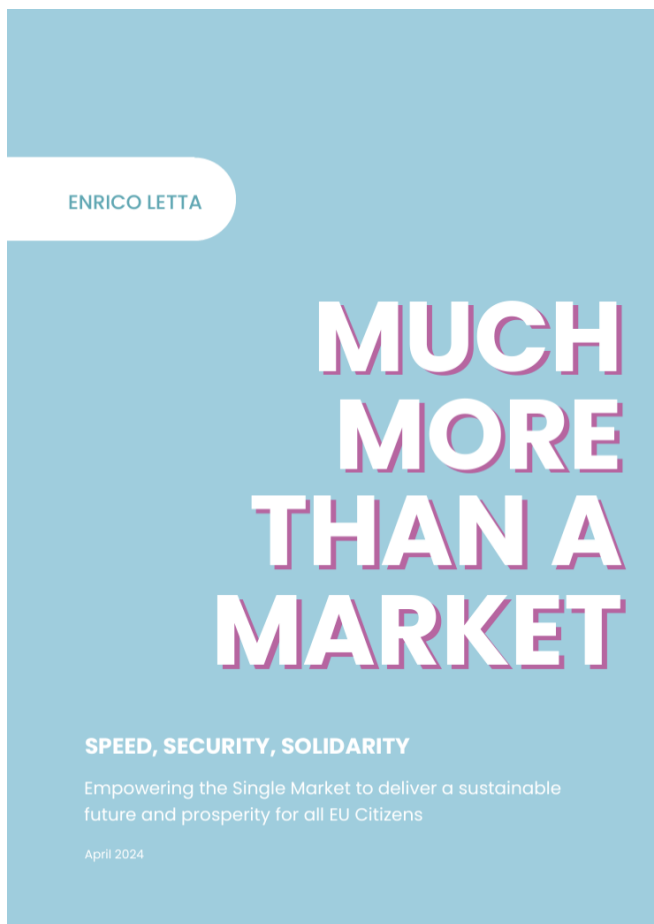
Syv hovedoverskrifter

1. A new plan for Europe's **sustainable prosperity** and **competitiveness**
2. A new era for European **Defence** and **Security**
3. Supporting people, strengthening our societies and our social model
4. Sustaining our quality of life: **food security, water** and **nature**
5. Protecting our **democracy**, upholding our values
6. A **global Europe**: Leveraging our power and partnerships
7. Delivering together and preparing our Union for the future

«Forskning og innovasjon i hjertet av Europas konkurransevne»

Tre rapporter med betydning for utviklingen av EUs F&I-politikk og FP10 /det som kommer etter Horizon Europe

Letta

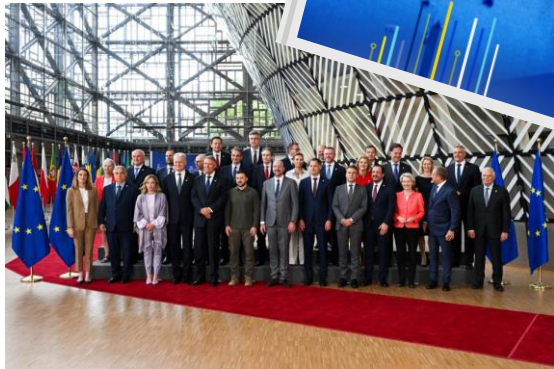

Draghi

Heitor
(High-level expert group)

April-juni

August/september

Oktober

FP10

Fellestrekk ved rapportene:

- understreker at endringer i Europas situasjon krever endringer i EU og i europeiske land for å styrke konkurransedyktigheten
- peker på betydningen av forskning og innovasjon for europeisk konkurransedyktighet - også **grunnforskning** (særlig Draghi og Heitor)
- identifiserer USA og Kina som “hovedutfordrere” når det gjelder konkurransedyktighet, især med hensyn til innovasjon og produktivitet
- understreker at utviklingen må skje i tråd med europeiske grunnverdier knyttet til demokrati, rettstat, inkludering og grunnleggende friheter og rettigheter
- etterlyser forenkling av regler og prosedyrer
- peker på at Europa har sterke forskningsinstitusjoner og universiteter – men må gjøre endringer og investere mer for beholde talent og bedrifter i Europa og utnytte Europas størrelse som ett marked, for F&I, varer og tjenester og kapital

Alle rapportene understreker også at det *haster* å satse og å endre.

Letta:

The conclusions of this Report aim to clarify the **urgency** and **importance** of the proposed recommendations, while emphasising the need for broad engagement and concrete actions.

Draghi:

If Europe cannot become more productive, we will be forced to choose. We will not be able to become, at once, a leader in new technologies, a beacon of climate responsibility and an independent player on the world stage. We will not be able to finance our social model. We will have to scale back some, if not all, of our ambitions.

This is an **existential challenge** (...)

The only way to meet this challenge is to grow and become more productive, preserving our values of equity and social inclusion.

Heitor-group:

Funding, facilitating and fostering research, technological development and innovation has perhaps **never been as important** for the future of Europe (but also for the future of democracy, the planet, and a rules-based world order) **as it is today**.

Letta-rapporten og Draghi-rapporten plasserer forskning og innovasjon i sentrum for utviklingen av hhv det frie marked og Europas konkurransevne

- **Letta-rapporten: “Much more than a market”**

Letta foreslår bl.a. å innføre **en femte frihet** i det EUs frie marked for å fremme forskning, innovasjon og utdanning: **“the freedom of investigating, exploring and creating for the benefit of humankind without disciplinary or artificial borders and limitations.”** Han foreslår også å styrke MSCA.

- **Draghi-rapporten: “The future of European competitiveness”**

Draghi beskriver forskning og innovasjon som avgjørende for europeisk konkurransekraft og anbefaler EU å sette forskning og innovasjon i sentrum av EUs strategiske prioriteringer og fokusere på «excellence», oppskalering, europeisk merverdi, åpenhet, inkludering og tilgjengelighet og europeiske verdier

Noen «highlights»:

- **Doble budsjettet for FP10**, til 200 mrd. EUR
- **Doble budsjettet til ERC** for å kunne finansiere flere av prosjektene som får toppkarakterer
- Lansere et program for å utvikle verdensledende forskningsinstitusjoner (an **‘ERC for institutions’** programme) – langsiktig finansiering til forskningsmiljøer, for eksempel sentre, laboratorier eller institutter

Heitor-rapporten: [Align, Act, Accelerate](#) – Research, technology and innovation to boost European Competitiveness

Skrevet av høynivå-ekspertgruppen for midtveisevaluering av Horizon Europe, ledet av Manuel Heitor, bestilt av EUs Kommisær for forskning og innovasjon, Iliana Ivanova. Fokus på å styrke europeisk konkurransedyktighet ved hjelp av F&I – refererer ofte til Draghi- og Letta-rapportene. Presenterer **12 anbefalinger**:

1. Momentum through whole of government approach
2. A stronger R&I FP: a gamechanger for European competitiveness
3. Four spheres of action
4. Experimental unit
5. Strengthen competitive excellence (ERC, EIC, MSCA)
6. Industrial Competitiveness and Technology Council
7. Societal Challenges Council
8. RD&I ecosystem
9. Radical simplification, user orientation and efficiency
10. Innovation procurement programme
11. Purpose-driven approach to international cooperation
12. Embrace dual use as inevitable

Heitor-rapporten

Recommendation 3: Deliver European added value through a **portfolio of four interrelated and interdependent “spheres” of action:** i) competitive excellence; ii) industrial competitiveness; iii) societal challenges and iv) a strong research and innovation ecosystem - bl.a. ved følgende:

- **Provide increased, better focused and ring-fenced funding across the full spectrum of RD&I + increase the budget to 220 billion Euro.**

Recommendation 5: Strengthen **competitive excellence** by

- *Reinforcing the **criteria of excellence** in RD&I throughout the programme and its various actions.*
- *Preserving the **nature and expanding the success and budgets of the European Research Council, European Innovation Council and MSCA programme.***
- *Attracting and retaining talent through an **enhanced MSCA programme, including a new instrument to foster careers of young researchers (“Choose Europe”).***
- ***Streamlining and boosting the European Innovation Council Fund by attracting substantial private investment.***
- ***Introducing disruptive innovation programmes into the EIC, together with the capacity to attract more private co-investment of disruptive ideas and firms.***

UiB Case study om research careers

CESAER ønsket informasjon om stillingskategorier ved UiB og utvikling de siste ti år og om aktiviteter/programmer som støtter karriereutvikling. FIA og HR samarbeidet om UiBs case study.

Status: UiB har siden 2013 hatt en positiv utvikling med økning i andel vitenskapelig ansatte i fast stilling og i de høyeste stillingskategoriene (førsteamanuensis og professor).

Blikk utenfra: Heitor var imponert over at det er flere ansatt i de to høyeste kategoriene enn i de to laveste, og så det som svært positivt at UiB har relativt høy andel admin. og tekn. ansatte i forhold til vitenskapelig ansatte (→ mer støtte betyr “higher quality jobs”).

UiBs case study fører forhåpentligvis til positiv synlighet for UiB på den europeiske arena. CESAERs rapport skal overleveres til Kommisjonen i desember.

KDs høring om tematiske prioriteringer i FP10, frist 20. november

Spørsmål fra KD ifbm norsk posisjonsnotat til Kommisjonen om tematiske prioriteringer i FP10 (planlagt levert Q1 2025):

- 1. Hvilke tematiske områder er det spesielt viktig at vi samarbeider om på europeisk nivå i det kommende rammeprogrammet?*
- 2. På hvilke områder er det særlig viktig for Norge at virkemidlene European Partnerships og Mission benyttes?*
- 3. Er det andre forhold det er viktig å få fram i et nasjonalt tematisk innspill?*

Utkast til innspill fra UiB er basert på innspill fra fakultetene våren 2024 – syv overskrifter:

- **Health**
- **Climate**
- **Ocean, Climate and the Blue economy**
- **Sustainable Area Management**
- **Efficient energy systems and energy systems management**
- **Democracy and sustainable, just and inclusive societies**
- **Digitilization and artificial intelligence**

Regjeringen.no

Tema ▾ Dokument ▾ Aktuelt ▾ Departement ▾ Reg ▾

Forsiden • Tema ▾ • Utdanning ▾ • Internasjonalt kunnskapssamarbeid ▾

Tematiske innspill til EUs kommende rammeprogram for forskning og innovasjon

Nyhets | Dato: 09.10.2024

EUs neste rammeprogram for forskning og innovasjon starter opp i 2028. Nå utarbeider Kunnskapsdepartementet et innspill om norske tematiske prioriteringer og ønsker forslag.

Om Missions og Partnerships i posisjonsnotatet fra UiB om FP10

- Missions bør evalueres og uansett bør kun aktiviteter som klart er F&I-aktiviteter finansieres av FP10
- Om European Partnerships:
  - Antallet bør begrenses og Partnerships bør kun etableres når dette gir klar merverdi i forhold til andre måter å organisere finansiering på
  - Muligheter for deltagelse og engasjement, også for universiteter, bør formidles på en mer tilgjengelig måte
  - Co-funded Partnerships bør i større grad inkludere utlysninger med lavere TRL-nivå

Spørsmål:

- Er det bestemte Missions el. Partnerskap som bør fremheves som viktige, eller tema som bør pekes på som egnet for Missions/ Partnership-finansiering?
- Er det andre punkter som bør inkluderes i innspillet?

